

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostna pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, pisane zadržke s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5.30
za pol leta 2.80

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašje se računa po milimetru v širini ene kolone. Cene: Oglašje v prvem vrstnem redu 10 v. —
Oglašje v drugem vrstnem redu 8 v. —
Oglašje v tretjem vrstnem redu 6 v. —
Oglašje v četrtem vrstnem redu 4 v. —
Oglašje v petem vrstnem redu 3 v. —
Oglašje v šestem vrstnem redu 2 v. —
Mali oglašji po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnik in reklamiralec se pošilja upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnehranični račun št. 841.657

Pregled najnovejših dogodkov.

Zapadno bojišče. — Živahni topovski boji na mnogih točkah fronte. V Sampanji zavzeli Nemci na obeh straneh ceste Sommes-Py—Sonain 1600 m francoske postojanke, ujeli nad 1000 mož in uplenili 9 strojnih pušk. Pri Verdunu se nadaljuje brezuspešni napadi francoskih mas na utrdbi Douaumont in na Hardaumont. Nemška črta se je pomaknila proti Vacherauvillu in Brasu. V nizini Woivre prispeli Nemci na več točkah do vnožja Cotes Lorraines.

Ruska bojišča. — Nikjer nobenih važnih dogodkov.

Balkansko bojišče. — Naše čete uplenile v Draču 23 topov, nad 10.000 pušk in 17 jadrnic in parnikov. Italijani pobegnili v največji naglici.

Italijanska fronta. — Nič novega.

Turško bojišče. — Z nobenega bojišča nobenih poročil o kakih važni izpremembi.

Nemško uradno poročilo.

BERLIN, 28. (Kor.) Veliki glavni stan, 28. februarja 1916.

Zapadno bojišče. — Topovski boji so dosegli na več krajih veliko srčnost. Na fronti severno Arrasa neprestano živahno delovanje z minami. Z razstrelbo smo uničili okoli 40 m sovražne postojanke. V Sampanji so prešle naše čete po uspešni topovski pripravi v napad na obeh straneh ceste Sommes — Py — Souain. Osvojile so selo Navarin in na obeh straneh odtoč francoske postojanke v širini 1600 m, ujele 26 oficirjev in 1009 mož in uplenile 9 strojnih pušk in eno minovko. V ozemlju Verduna so se novo privedene sovražne mase zopet izpravevale v brezuspešnih napadnih poizkusih proti našim postojankam v utrdbi in pri utrdbi Douaumont kakor tudi na Hardaumontu. Pomaknili smo našo črto dalje v smeri proti Vacherauvillu in Brasu. Polotok Champenueville v Mozi smo očistili sovražnika. V Woivre smo z vzhodne strani na več točkah dospeli do vnožja Cotes Lorraines.

Vzhodno in balkansko bojišče. — Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bitka pri Verdunu.

PARIZ, 26. (Kor.) »Temps« piše k bitki severno Verduna: V razvoju se nahajajoča bitka je izredno resna. Ako bi sovražnik zavzel višino med Poivre in gordom La Bauche, potem bi nas našel morda še krepkejša na črti Croix — Terre — Douaumont, kjer se prične prave utrdbene pravice. Ta črta je popolnoma posejana z artiljerijskimi postojankami. Znamo, da Nemci ne oblegajo, ampak so se spustili v bitko z eno naših armad. Garnizija Verduna in njegove utrdbi tvorijo le oporišče. Težki sovražni topovi bodo sicer zamogli razrušiti utrdbi Douaumont, ne da bi dosegli kaj drugega, kakor uničenje betonskih mas. List zaključuje: Mi popolnoma zaupamo v končni izid. Polkovnik Rousset piše v »Liberte«: Po zadnjih poročilih ne kaže naše armadno vodstvo nikakega nemira. Našim rezervam še ni treba nastopati.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 28. (Kor.) Uradno se objavlja: 28. februarja 1916, popoldne.

Rusko in italijansko bojišče. — Nobenih posebnih dogodkov.

Jugovzhodno bojišče. — Naše čete so uplenile dotedaj v Draču: 23 topov, med njimi 6 obrežnih topov, 10.000 pušk, mnogo artiljerijske municije, velike zaloge blaga in 17 jadrnic in parnikov. Po vseh znakih se je vršil beg Italijanov na vojne ladje v največjem neredu in v največji naglici.

Nomestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

Zavzetje Drača.

DUNAJ, 28. (Kor.) Vest o zasedenju albanskega glavnega mesta je vzbudila na Dunaju zelo globok vtis in veselo zadovoljenje.

LUGANO, 27. (Kor.) Čeprav v Italiji dunajska poročila o dogodkih pri Draču in berlinska poročila o bojih pri Verdunu niso bila objavljena, so vendar italijanska in francoska uradna poročila zadostovala za mučno presenečenje in vzemirjenje italijanske javnosti. Časopisi prinašajo zavite, šablonske razprave, a ne zakrivajo bridke resnosti dogodkov. Glede Drača naglašajo predvsem listi, da so zamogli Italijani ubežati kljub hudemu pritisku sovražnika. »Giornale d'Italia« izraža mnenje, da bi bilo pravzaprav za estetičnega in moralnega stališča bolje oditi, še predno je bilo mogoče priti v stike s sovražnikom. Vsekakor pa so se italijanske čete in ladje dobro obnesle in zaslužijo občudovanje vsega sveta. Vendar pa list ne more navesti, v kaki zvezi bo sedaj od Sonnina v zadnji seji zbornice napovedana organizacija srbskih čet v Albaniji s

predstoječim protitudarcem Avstrije in Bolgarske in zagotavlja zato dalje, da je vsled italijanske spretnosti 150.000 Srbov zopet sposobnih za boj. »Tribuna«, »Corriere della Sera« in »Secolo« trdijo, da italijanska vlada ni imela v načrtu obdržati Drača, ampak je posvetila glavno pozornost na Valono. Savonska brigada, ki spada med najboljše čete italijanske armade, odide v Valono, kjer bodo koncentrirane vse v Albanijo odposlane italijanske čete, posebno ker je treba Valono ohraniti ob vseh okoliščinah. »Corriere della Sera« izraža nejevoljo, da niso bile akcije v Albaniji prepučene le pristojnemu Cadorni, ki vojuje veliko vojno, od katere izlida je odvisna usoda Albanije, ampak bile zaupane vojnemu ministru, ki ima reševati dovolj drugih težavnih vprašanj. Cadorna mora edini in sam odločevati o vporabljanju vseh danih sil.

Poročilo Cadorne.

DUNAJ, 28. (Kor.) Iz vojne poročevalskega stana se poroča: Poročilo Cadorne 26. februarja.

Na vsej fronti večje delovanje pehote. Naša pehota je alarmirala sovražnika na več točkah njegove fronte, nakar je pritegnil ojačenja, ki jih je potem naša artiljerija uspešno obstreljevala. Uspešni boji za nas so se vršili po došli poročilih severno Morija, v oddelku Rombona in na pobočjih Pevine. Na slednji točki so vdrla manjši sovražni oddelki nepričakovano v en naš jarek, a so bili tako zopet pregnani s težkimi izgubami. Na severnih pobočjih gore sv. Mihela je en naš oddelk drzno prodrl v neki sovražni jarek, ga zasedel in ujel tamkaj 46 mož in 1 oficirja. Postojanka je kljub koncentričnemu sovražnemu topovskemu ognju ostala v naši posesti.

Nerednosti v Sicilijanski banki.

LUGANO, 27. (Kor.) Zaradi nerednosti v emisijski banki »Banca di Sicilia« je bil odstavljen generalni ravatelj in razpuščen upravni svet.

Essad paša v Italiji.

LUGANO, 27. (Kor.) Z Essad pašo je prispel v Rim tudi pred kratkim ostentativno v Drač kot zastopnik Italije odposlani poslanec Piacentini. Essad in bivši zastopnik Italije v Albaniji Aliotti sta konferirala z ministrom za vnanje zadeve Sonninom.

Predstoječa ruska ofenziva?

LONDON, 27. (Kor.) Korespondent »Daily Telegraph« v Rimu brzojavlja, da poročajo depeše iz Rusije o predstoječi novi ruski ofenzivi v Galiciji in na Poljskem. Z balkanskih front se poroča o pripravah za predstoječo ofenzivo. Neki diplomat je izrazil mnenje, da bodo morda v marcu odločilni dogodki. Vsekakor bo ta mesec zelo bogat na dogodkih.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 27. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Z raznih front ni prispelo nobeno poročilo o kakih važni izpremembi.

Pašić in prestolonaslednik Aleksander odpotujeta v Pariz.

ZENEVA, 28. (Kor.) Glasom poročila Agence Havas odpotujeta srbski prestolonaslednik Aleksander in ministri predsednik Pašić na konferenco glede nadaljnjih zvez srbskih čet v Pariz.

Potopljeni parniki.

LONDON, 27. (Kor.) Angleški poštni parnik »Malaja« (12.800 ton) se je na višini Dobra potopil. Zadel je baje na mino. Imel je na krovu 57 potnikov in je bil na potu v Bombay. Neki drug parnik, ki je hitel ponesrečencem na pomoč, je istotako zadel na mino in se potopil.

LONDON, 27. (Kor.) Potopljeni parnik »Malaja« je bil poštni parnik z 12.431 tonami. Tri trupa so bila izkrcana v Dovru. Ranjenci so bili spravljani na neko hospitalno ladjo. Parnik, ki je zadel na mino, ko je hotel »Malajo« na pomoč, je bil »Empress of Fort William«, 2181 ton. Ladja se je potopila tekot pol ure. Posadka je bila izkrcana.

LONDON, 27. (Kor.) Švedski parnik »Birgit« se je potopil: 17 potnikov je bilo rešenih.

VLISINGEN, 27. (Kor.) Poštni parnik »Mecklenburg« (2885 ton) — Zealand Linie — je na potu v Vlissingen zadel na mino. Ladja je zgubljena. Zealand Linie je dobila brzojavko, da so se potniki in posadka rešili na krov nizozemskega parnika »Westerdyk«.

VLISINGEN, 27. (Kor.) Potopljeni švedski parnik »Birgit« je imel 1117 ton.

VLISINGEN, 27. (Kor.) O nesreči parnika »Mecklenburg« se še poroča: Parnik je zapustil doko Tilbury kakor običajno zjutraj in je prispel ob 11.30 do galoperskega ladijskega svetilnika. Tam je zadel na mino in se potopil. Posadka je štetla okoli 50 mož, potnikov je bilo 23. Poskakali so vsi v rešilne čolne in se rešili na tri parnike, med njima »Westerdyk« in »Winterswyk«. Tudi pošto je bilo mogoče rešiti. Jutri ne odide iz Vlissingena noben

parnik. Govori se celo, da hoče Zealand Linie popolnoma ustaviti promet za nekaj časa.

LONDON, 27. (Kor.) Posadka poštnega parnika »Malaja« je večji del rešena.

LONDON, 27. (Kor.) Francoski parnik »Trignac« se je v Severnem morju potopil. 5 mož je rešenih, 26 se jih pogreša.

LONDON, 28. (Kor.) Ruski parnik »Pečenga« (1647 ton) je bil potopljen. 15 oseb je bilo rešenih.

LONDON, 28. (Kor.) Penninsular and Company naznanja, da je bilo po dose-danih poročilih od 119 potnikov, ki so se nahajali na krovu »Malaje«, rešenih 46. Skupno število rešenih znaša 260. Upa pa se, da bo tekot dopoldne znanih še več imen rešenih. V splošnem se je nahajalo na krovu ladje 411 oseb.

Portugalski ministrski predsednik o zaplenbi nemških ladij.

LIZBONA, 25. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Ministrski predsednik Costa je v zvezi z že naznanjenimi izvajanjem glede zaplenbe nemških in avstrijskih parnikov izjavil v zbornici, da so bile na več ladjah izvršene poškodbe. Parnik »Bilow« so hoteli razstreliti, kar pa je bilo ravno pravčasno preprečeno. Po njegovem mnenju naj Portugalska odprave pogodbo z Nemčijo, tako da preneha dne 15. junija 1917 in sicer, je rekel Costa, v soglasju s portugalskimi interesi in iz vzrokov dostojnosti in koristi. Mi smo pripravljene računati na vsako možnost, ki zamore nastati iz učinka naših pravic.

PARIZ, 28. (Kor.) Kakor poroča Agence Havas, znaša skupno število od Portugalske zaplenjenih ladij 80.

Avstrijski ministrski svet.

DUNAJ, 28. (Kor.) Danes popoldne se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika grofa Stürgkha daljši ministrski svet, ki so se ga udeležili vsi člani kabineta.

Generalna imenovanja.

DUNAJ, 28. (Kor.) Nj. Veličanstvo je blagovolilo izdati naslednja najvišja ročna pisma: »Ljubi general pehote grof Beck! Med možmi, katerih delovanje je že pred dolgimi leti zelo vplivalo na razvoj naše obrambne sile in katerim gre zato za vseh frontah, zavzemate Vi, ljubi grof Beck, odlično mesto. Hvalažno upoštevamo Vaše zasluge za Mojo obrambno silo, Vas imenujem za generalnega polkovnika. Dunaj, 26. februarja 1916. Franc Jožef I. r.« — »Ljubi gospod stričnik nadvojvoda Josip Ferdinand! Imenujem Vas za generalnega polkovnika. Dunaj, 26. februarja 1916. Franc Jožef I. r.« — Enako se glaseča ročna pisma z imenovanjem za generalne polkovnike so prejeli: general konjice grof Paar, general pehote baron Bolfras, feldcmaršal baron Krobatin in general pehote pl. Kövess.

Odlikovanja.

»Streffleurs Militärbilla« poroča: Njegov Veličanstvo cesar je imenoval nadvojvodo Albrehta za poročnika I. polka tirolskih cesarskih lovcev. Ogrski brambni minister baron Hazai je postal imejtelj pešpolka št. 46. Odlikovani so bili: z vojaškim zaslužnim križcem II. razreda z vojno dekoracijo: filml. Edmund pl. Sellenner in Gustav Szekely de Doba v priznanje za uspešno vodstvo četne divizije pred sovražnikom; z redom železne krone II. raz. z vojno dekoracijo: filml. Ferdinand grof Bissingen v priznanje uspešnega vodstva konjeniške četne divizije pred sovražnikom in polkovnik Ludovik Sündermanu za odlično službovanje pred sovražnikom; z vitežkim križcem Leopoldovega reda z vojno dekoracijo: generalni major Feliks princ Schwarzenberg, polkovnik Hugo Ventour pl. Thurman pp. št. 17, podpolkovnik Ludovik Makoviczka pp. št. 61 za hrabro zadržanje pred sovražnikom, podpolkovnik Viljem Röder za izbornu službovanje; s komturnim križcem Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zasluznega križca: generalmajor Karel Lustig pl. Preanfeld za izbornu službovanje; z oficirskim križcem Franc Jožefovega reda s trakom vojaškega zasluznega križca: polkovnik Valentin pl. Veigl, štabni zdravnik, vseučiliški profesor dr. Franc Ballner za požrtvovalno službovanje pred sovražnikom, vojaška intendant I. raz. Emil Horler in Ernest Kremek, vojaški intendant II. raz. Josip Lamatsch pl. Walfenstein in Vladimir Nikolic za izbornu službovanje pred sovražnikom.

Položaj.

28. februarja.

Centralni vlasti morete biti zadovoljni v visoki meri z dogodki na bojiščih zadnjih dni: dosegli ste velike uspehe na francoskem in albanskem bojišču.

Presenetljivo in celo za vojne kritike nepričakovano je prišla energična nemška ofenziva proti francoski trdnjavi Verdun, ki je ena najmočnejših med francoskimi trdnjavami. S polnim uspehom. Nemci so osvojili več važnih pozicij in fort Douau-

mont. K takemu uspehu je pripomoglo — seveda poleg izbornega nemškega vodstva in kvalitete nemških čet (posebno infanterijski napadi so bili baje zgledni) — tudi dejstvo, da Francozi sami niso pričakovali na tej točki tako odločnega in v velikem slogu zasnovanega nemškega sunka, marveč so ga pričakovali v Flandriji. Nemci so operirali in napadali na drugih točkah le v namen, da so maskirali svoje priprave za ofenzivo proti Verdunu. In v tem je velika šansa za Nemce na bodočih operacijah: Francozi niti danes nimajo jasnosti, kam se vrže glavna sila Nemcev.

Se pač uveljavlja stara stvar. Čitatelji se morda še spominjajo, kako smo vedno naglašali, da je prednost centralnih vlasti v tem, da si znaste zagotovljati inicijativo, to je, tako rekoč določati kraj in čas velikih operacij. To se je sedaj ponovilo.

Naravno je seveda, da skušajo Francozi veliki nemški uspeh proti Verdunu zmanjševati, kolikor se pač da. Trde, da so imeli Nemci ogromne izgube, a oni da so se umaknili z nekaterih točk le zato, da so se izognili velikim žrtvam. Potem naglašajo, da se Nemcem ni nikjer posrečilo prodreti francoske fronte, marveč da so se umaknili v popolnem redu.

Tudi če verujemo temu poslednjemu zadržku, pa ne moremo onemu prejšnjemu — češ, da so se radovoljno umaknili, da se izognejo žrtvam. Ob dejstvu, da so Nemci vzeli en fôr, se ne more vzdržati ta trditve. Kje bo kaka vojska iz takega vzroka opuščala kako točko, ki je pomembna za usodo take velike trdnjave same?!

Seveda bi grešili tudi na naši strani, ako bi si domišljali, da sedaj pače Verdun kot zrela hruška. Trezni nemški listi sami naglašajo, da so operacije proti Verdunu pač v srečnem razvoju, ki obeta popolnen uspeh, ali za sedaj da je treba biti previden v ocenjevanju in zlasti ne izrekatih sodb, ki jih daje — čustvo. Ni smeti prehitovati dogodkov in ne govoriti več, nego govoriti gotova dejstva. Vnanja obrambna linija Verduna je pot kilometrov za sedanjo, ki jo morajo Nemci šele prodreti, da začno z napadi naravnost proti Verdunu.

Tudi »Agramer Tagblatt« izvaja v svoji situacijski sliki, da utegnejo Francozi še poizkušati, da na kakih drugih točkah ogromne francosko-nemške fronte dobe odpušča. Tudi ne vemo ali je nemški napad na Verdun glavni dogodek nove nemške ofenzive? Da, niti tega ne vemo, — naglašava zagrebuški list — ali se je nemški generalni štab sploh odločil za kako novo ofenzivo v velikem slogu na zapadnem bojišču? Na vsak način pa se na tem bojišču, kjer je več mesecev vladal mir, pripravljajo dogodki izredne važnosti, med katerimi ne bo eventualno zavzetje Verduna glavno. Enopolletna pozicijska vojna je ustvarila na tem bojišču drugačne razmere, nego so bile v Galiciji in ruski Poljski. Francozi so imeli časa, da so se utrdili in ustvarili razna obrambna sredstva. Če pride do velike bitke, bo trdovratnejša značaja, nego so bile bitke v Galiciji in Srbiji. Bliza se novo razdobje svetovne vojne. Končni uspeh bo pa na tisti strani, kakor je bil dosedaj.

Drugi važni dogodke, ki smo ga omenjali uvodoma, je zasedenje Drača v Albaniji po naših četah. Vest o tem dogodku pa ni prišla nepričakovano, kajti usoda Drača je bila odločena že pred več dnevi. V hipu ne vemo, kaj je z onimi okoli 10.000 Italijanov in tolp Esad paše, ki so se morali umakniti. Ta novi uspeh naših čet je ceniti tem višje, ako uvažujemo težavnost komunikacij. Tudi pri Valoni se baje Italijani — glasom neke brzojavke iz Sofije — umaknili s svojih sprednjih postojank in se koncentrirajo v bližini obali. In da je položaj italijanske ekspedicije v Albaniji obupen, priča dejstvo, da oni sami — glasom ravnokar omenjene vesti — računajo, da bodo mogli Valono držati kvečjemu kakih 20 dni! A potem? Domov! Toda tudi to bo težko, kajti vkrčevanje se bo vršilo pred žreli avstrijskih topov. Moremo si misliti konsternacijo v Italiji. Žalost po zavzetju Drača in strah za Valono in za usodo njihove ekspedicije. Velike aspiracije Italije na Albanijo in vzhodno obal Adrije se razblinjajo, po krasnih sanjah je prišla ura grenke prebuditve, a za Avstrije največje zadoščenje, da so Italijani iztisnjeni iz Albanije.

Sploh je Italija prinesla vsem svetu največje presenečenje, a zavzemajo najbridejše razočaranje. Ne nje vojska, ne nje mornarica nista držali tega, kar so pričakovali. Gorostasen polom so doživeli ne državniki. Ali je bilo še kdaj kje toliko nerazmerja med visokoletečimi besedami in izvršenimi dejanji? Že na pasaži v ekspozitu ruskega ministra za vnanje stvari Sazonova se je poznal ta čut grenkega razočaranja. Napravil je sicer italijanskemu zavezniku mal poklon, češ, da korak za korakom odrija sovražnika. Ali besedi je popolnoma nedostajalo tiste tople, ki so jo imele besede, izrečene n. pr. Srbiji in Franciji. A še to, kar je rekel g. Sazonov v tolažbo Italiji, odklanjajo ruski listi. List »Utro Russij« govori skoro z

zaničevanjem o Italiji in konstatira, kako ogorčenje vlada v Rusiji. Angliji in Franciji, posebno pa v Srbiji proti temu zavzemniku. Sodelovanje Italije da je komaj opaziti. Malo je dosegel ta zavzemnik v primeri z njegovimi obljubami. Poročila italijanskega generalnega štaba da se omejuje dan za dnem na puhle fraze. — Iz Rima javljajo sedaj, da se je Italija končno odločila, da bo sodelovala na zasedenju grških otokov. Zakaj ne? Ni rizika za Italijo in — delali bodo že drugi. Saj to je ravno: Italija je bila od nekdaj navajena takih cenilnih uspehov s tujo pomočjo; ni pa poznala uspehov, težko priborjenih z lastno roko in močjo. Od tod nje sedanje blaznave. Mnogo je grešila Italija v svoji zgodovini zadnjih časov in uspevalo jej je. Pravičnik Bog ne plačuje vsake sobote. Ali sedaj je prišel dan plačila — črni petek je tu.

Trdnjava Verdun.

Nemška uradna poročila nam javljajo danzadnem večje uspehe nemškega orožja pred znamenito trdnjavo Verdunom, in pričakovati je, če bodo Nemci z enako silo in vztrajnostjo, kakor doslej, nadaljevali svoje oblegovalne akcije, da bo ta trdnjava v kratkem v njihovih rokah in tako tudi predrta francoska fronta na enem najvažnejših mest.

Verdun leži na obeh straneh reke Moze v okraju Meuse. Reka sama, če ni narasla, ne tvori posebne ovire, toda more se zalezati in tako poplavit na mestom kakih 1500 metrov široka dolina. V ostalem pa je Moza s svojo mokro dolino velika ovira za zvezo med vzhodnim in zapadnim ozemljem.

Mesto Verdun je važno železniško in cestno križišče. Na vzhodni strani Moze vodi do mesta dvotirna železnica, ki prihaja iz Metz preko Conflansa in Etain, od Verduna dalje pa vodi v Reims, poleg tega pa še pet prvovrstnih cest. Ob vzhodnem bregu Moze pa vodi tudi dvotirna železnica Mézières-Toul. S te strani vodi v mesto tri izborne ceste iz notranjosti države.

Verdun je potemtakem zelo važno oporišče za obrambo fronte ob Mozi. Od kar so namreč Francozi po vojni leta 1870 in 1871. izgubili porenke pokrajine in posebno svojo mogočno trdnjavo ob Mozeli, Metz, so posvečali vso svojo skrb svoji vzhodni meji in so jo skušali z mogočno trdnjavsko fronto zavarovati proti vedno pričakovnemu napadu s strani Nemčije. Glavno podlago te trdnjavske fronte je tvorila črta ob gornji Mozi in Mozeli s krepkimi oporišči Verdunom, Toulom, (s skupino pri Nancyju) in Epinalom, oziroma Belfortom, ki se nahaja v podaljšku te črte. Posebno važnost je francosko armadno vodstvo pripisovalo črti ob Mozi, ker je bila ta črta navpična na strateško smer iz Porenja preko Verduna v Pariz. To je bil tudi vzrok, da so predel med Verdunom in Toulom zavarovali s celo vrsto utrdb na desnem bregu Moze, in do St. Mihela tudi na levem bregu. Ta črta ob Mozi je torej za obrambo Francoske silno važna in to važnost so tudi upoštevali Nemci že takoj iz početka vojne, kajti že meseca septembra l. 1914. so v primerni razdalji obkolili Verdun z vzhoda in zavzeli celo tudi utrdbi St. Mihel.

Verdun je močno utrjen. Že takoj po westfalskem miru, ko je prišel Verdun pod Francosko, je začel tedanji sloviti stavbenik Vauban utrjevati mesto. Mesto je dobilo obzidje z bastijami in te utrdbi so še ojačili z osrednjo trdnjavo in fortom St. Victor. Ta fort je tudi danes naokoli zavarovan z minami.

Po nemško-francoski vojni leta 1870 in 1871. so povečali Verdun v veliko pasovno trdnjavo, ki tvori sedaj severno oporišče črte ob Mozi, ki ima za južno oporišče Toul. Vmes leži sedem zapornih fortov, med katerimi so Troyon, Paroches in Camp des Romains tekot bojev pozimi leta 1914. igrali veliko ulogo.

Ta trdnjava Verdun ima jedro — Vaubanovo utrdbi — ter notranji in zunanji pas fortov.

Primerno dosegu težkih oblegovalnih topov so najprej na točkah v okolici trdnjave, ki so jih spoznali kot važne za obrambo, zgradili pet velikih oporišč, tako da je nastal notranji pas. Utrdbe so imele v obsegu 20 kilometrov, pomej pa znaša 5 do 75 kilometra.

Po uvedbi topov z večjim dosegom v osemdesetih letih so utrdbi na vzhodni strani porinili dalje celo do roba hribovja Cotes in so porazvrstili tamkaj večje število fortov in baterij na kakih 10 kilometrov dolgi fronti. Od teh fortov stoji fort De Vaux, La Lanée in De Maulainville ob železniški progi. Na jugu trdnjave se priključuje tej fronti druga obrambna črta, ki jo tvori forta Rozel-lier in Haudainville.

Severno mesta so porabili ozek višinski rob, ki vodi v jugozapadni smeri proti vrhu in fortu Belleville, ki spada k notranjemu pasu, za zgradbo goste vrste utrdb. Forta Douaumont in Froide Terre sta krilni oporišči te fronte. Poleg tega so pa v svrhu podaljšanja odpora zgradili za

vzhodno fronto v bližini železnice še več utrdb.

Na zapadnem bregu Moze gre zunanji pas preko vrhov Dugny-Landrecourt-Bois in Chaptre-Bois des Sartelles na rob Bourrasa proti vasi Charny. V tem polukrogu so posebno važni fort Dugny, Landrecourt na jugu ter Bourras in Belle Epine na severu trdnjave.

Utrdbe zunanjega pasu so oddaljene od sredine mesta 5 do 8 kilometrov in obsegajo potemtakem kakih 48 kilometrov. Utrdba šteje 16 velikih in nad 20 manjših fortov. Zaradi majhne oddaljenosti pasu, posebno na severni fronti, mesto, kolodvor in mostovi in trdnjavskem področju niso zavarovani proti obstreljevanju z modernimi težkimi topovi. Da odpornost temu ne pade, je branitelj Verduna primoran, da v slučaju vojne pred stalnim trdnjavskim pasom zgradi po poljskem načinu predpostavke. To se je tudi zgodilo. Kakor se poroča iz glavne stanice nemške armade, so morale nemške čete premagati izredne težave pri napadu na predpostavke.

Utrdbe notranjega pasu so bile izpostavljene zgrajene v starem dvookopnem slogu, pozneje, po uvedbi brizancijskih bomb, pa so jih predelali in ojačili z betonskimi pokritji.

Forti zunanjega pasu so povečini zgrajeni kot oklopni fort. Imajo betonsko jedro z več oklopnimi stolpi za težke topove. Pred jedrom se nahaja nizke oklopne okop za pehoto in lahke topove. Ob vratu fortov so zgrajene kasemate, odkoder se more prostor med posameznimi fortovi obstreljevati s strani.

Utrdbe zunanjega pasu so pred izbruhom vojne veljale za varne pred bombami. Po izkušnjah zavezniške artiljerije s 305 centimetrskim motornimi možnarji in 42 centimetrsko havbico pri zavzetju belgijskih in ruskih trdnjav pa je bilo pričakovati z vsoto gotovostjo, da se tudi francoski oklopni fort ne bodo mogli dolgo upirati obstreljevanju omenjenih topov. Da so Nemci tako hitro zavzeli oklopni fort Douaumont, desno krilno oporišče severne verdunske fronte, je najboljši dokaz, da se tudi ti fort ne morejo ustavljati napadalnim sredstvom zaveznikov.

Razne politične vesti.

Nemški »Nationalverband« — preklicuje. Pred kratkim je nemški »Nationalverband«, zveza svobodnomislelnih nemških državnih poslancev, objavil svoje načrte za bodočnost, in sicer sporazumno in v zvezi z nemškimi krščanskimi socialci. Med drugimi sredstvi v dosegem nemško-narodnih namenov je »Nationalverband« tedaj naglašal tudi razširjenje deželne avtonomije. To točko je nemški »Nationalverband« sprejel v svoj program po zahtevi krščanskih socialcev, kakor se je povdajalo pozneje. O stvari se je razvila po nemškem časopisu precej ostra razprava in skoro vse izjave so se glasile odločno proti razširjenju deželne avtonomije in to z ozirom na razmere v tistih deželah, kjer se nahajajo nemške manjšine. Posebno ostro so se uprli vse nemci na Koroškem, ki so izjavili, da so sklepi nemškega »Nationalverbanda« v marsikaterem oziru prenebojni, v marsičem, posebno v jezikovnem vprašanju, polovičarski, v vprašanju avtonomije dežela pa ravno nasprotje onega, po čemer so Nemci stremeli že od nekdaj v interesu državne enotnosti. »Kar mi želimo, ni slovanstva ali krščanskosocialnega federalizma, temveč notranja okrepitev države potom ojačanja državne oblasti in poglobitve državne misli, in to se more doseči z omejitvijo, nikakor pa z razširjenjem avtonomije dežela.« Celovške »Freie Stimmen«, glavno glasilo pristašev nemškega »Nationalverbanda«, na Koroškem in glasilo poslancev Dornberga, so imenovali to izjavo — časi primerno. — Te in take izjave od vseh strani so prisilile nemški »Nationalverband«, da je znatno popravil svoje stališče glede deželne avtonomije. V »Deutsche Nachrichten« je namreč priobčil naslednjo izjavo: »Na podlagi predloga s krščanskosocialne strani se je sprejela v vrsto skupnih zahtev tudi zahteva po razširjenju deželne avtonomije. V svoji lapidarni kratkosti je ta programna točka dala povod za napačna tolmačenja in na strani nasprotnikov velikih nemških strank so se vneto trudili, da bi stvar predstavili tako, kakor da je bil nemški »Nationalverband« opustil svoja lastna načela in bi bil pripravljen izročiti nemške manjšine Slovanom. Nemški »Nationalverband« je v zadnjih dneh v neki objavi označil sicer samoposrebi razumljivo stališče in izjavil, da je zahteva po razširjenju deželne avtonomije kolikor prahajajo v poštev jezikovno mešane dežele, razumeti tako, da se mora za nemške dele dežela poskrbeti potom ustvaritve samostojnih okrožij. Ko bi bilo mogoče objaviti zahteve, ki jih je postavil nemški »Nationalverband« sam, bi se bilo pokazalo takoj, da nemškonsocialni poslanci naravno slejkoprej polagajo največjo važnost na čuvanje narodnih pravic nemškega naroda.« Tako objava nemškega »Nationalverbanda« K tej izjavi bi pripomnila edino le toliko, da — enaka pravica za vse — pričakujemo, zanašajoč se na poštenost in močnost teh zastopnikov nemškega naroda, od njih da bodo z enako mero, kakor jo merijo sami in svojemu narodu, merili pravico tudi drugim narodom naše države. Pričakujemo torej, da bo po njihovem lastnem načelu veljalo tudi za nas Slovence, da naj se v jezikovno mešanih deželah poskrbi za slovenske dele dežela z ustvaritvijo samostojnih okrožij, če se razširi avtonomija dežela v smislu izjave nemškega »Nationalverbanda«.

»Nemčija potrebuje svetovnega trga«. Tako je izjavil v pruski poslanski zbornici minister za trgovino dr. Sydow na razpravi o prihodnji ureditvi trgovine. »Važno je — je rekel — da mislimo na vzpostavitev trgovine po vojni in na ureditev trgovinske politične odnosev do sosednjih držav.« Glede vprašanja razmerja do Avstro-Ogrske po vojni se mora pa za sedaj vzdržati vsake izjave. Reči more le, da je to vprašanje v najtesnejši zvezi z vprašanjem ucvrščanja političnih vezi. Razmerje se mora urediti tako, da bo koristno za oba dela. Sicer ureditev ne bi zblíževala, marveč ločevala. Najprej treba vedeti, kako mislijo avstrijski in ogrski trgovski in obrtni krogi. — Potem je izjavil minister dalje: »Dalje bomo morali pri urejanju gospodarskih razmer z zavezniškimi državami imeti pred očmi, da se po vojni trgovina z nevtralnimi in s sedaj sovražnimi nam državami ne bo onemogočala ali oteževala. Obojno mora biti drugo poleg drugega. Mi potrebujemo gospodarskega in industrijskega prometa z zavezniškimi in tudi s sedanjimi sovražniki. Tudi v bodoče ne bomo mogli za industrijo in trgovino pogrešati svetovnega trga.«

Tako govore trezni in pametni ljudje, ki res dobro hočejo svoji deželi in svojemu narodu, in pa ljudje, ki jim poim civilizacije ni le lepa draperija, za katero se skrivajo nekulturni nagoni. To je dober odgovor na addresso zagrzencev in fanatikov, ki menijo, da je najizdatnejši pojav patrijotizma v propovedovanju večnega sovražstva. Večni zakon za življenje človeštva, da poedinec potrebuje bližnjega in da tudi skupine — narodi, države — ne morejo uspevati brez stikov s sosedi. Nobena država nima v sebi vseh pogojev za svoj materialni napredek in razvoj — za življenje. In k vsemu temu prihaja še največji etični moment, postulat resnične civilizacije: da smo vsi ljudje, in da tudi v hipnem sovražniiku mora človek videti — sočloveka. Vojna je bila, je in bo. Ali, čim je poravnala in likvidirala sporne račune, mora se povrtni vzajemno delo, ki naj izleči rane, ki jih je zadal boj — obema.

Domnča vesti.

Proslava zavzetja Drača. Naše mesto je zavzeto Drača proslavilo z razbošenjem zastav, ki jih je bilo po vsem mestu videti v najpompozantnejšem številu. Pričakovati je bilo tega dogodka z nezmožljivo gotovostjo prej ali slej, a vendar je pobudil v tržaškem prebivalstvu toliko radosti, da so kot spontan izraz te radosti zavirale po vsem mestu zastave.

Krošnjarije s slaščicami. Mestni magistrat razglasa: Z ozirom na to, da nekaj časa sem veliko prodajalcev iznova brez dovoljenja krošnjari s slaščicami, ki vsled načina, kakor jih imajo napredaj, tvore neprestano nevarnost v zdravstvenem pogledu, opozarja mestni magistrat po novno na prepoved, ki jo je izdal 12. avgusta l. 1915., št. VII, 2501-15, in napoveduje, da bo kršitelje te prepovedi, poleg zaplembe blaga, kaznoval v smislu omenjenega razglasa.

Normalnim razmeram v šolski upravi se je Trst pomaknil bližje z imenovanjem provizoričnih učnih moči na mestnih šolah, kar moramo z zadoščenjem pozdravljati. V »Edinosti« čitamo, da je c. kr. namestni svetnik imenoval za provizorične učitelje itd. ... Prav tako! Če nima Trst zaradi znanih razmer v minulih časih povsod drugod v Avstriji ustanovljenih šolskih oblasti — deželnih, okrajnih in krajskih — je popolnoma na mestu, da izvršuje ona c. kr. oblast — c. kr. namestni svetnik — ki je drugod jedro okrajne ali mestne šolske oblasti, okrajnemu oziroma mestnemu šolskemu svetu postavno pripadajočo provizorična imenovanja učnih moči. S tem utegne kmalu izginiti ono, avstrijskim razmeram nič kaj primerno izjemno stanje v tukajšnjem mestnem šolstvu. Odločilne faktorje le še prosimo, naj store korak dalje: direktno upravo mestnega ljudskega šolstva naj prevzame urad c. kr. namestni svetnika, da je potem mogoče uvesti v uradno korespondenco šolskih vodstev s prvo instanco šolskih oblasti — c. kr. namestni svetnikom — učni jezik posameznih šol. Mislimo mi, da je popolnoma normalno, če bi slovenske šole v mestu in okolici prejemale slovenske dopise in predlagale slovenske vloge.

Pogreba g. Jerneja Venutija, posestnika v Rojanu, v nedeljo popoldne se je udeležila naravnost ogromna množica, kakršne ne bi bili pričakovali ob sedanjih razmerah. Vse, kar je v Rojanu našega in kar ni odsonito na bojiščih, je prišlo, da izkaže blagomno možu zadnjo čast. Pa tudi drugorodce, med katerimi je imel pokojnik mnogo znancev in prijateljev, je bilo mnogo. Kondukt je vodil g. župnik Jurizza. Po dovršenih žalnih obredih v župni cerkvi se je sprevod razšel, a mnogo žalnih gostov je poselo v dolgo vrsto kočij, da spremljo pokojnika na zadnji njegovi poti. Pogreb je pohvalno priredilo »Novo pogrebno podjetje«. — Ob tej priliki naj popravimo pomoto, ki se je vrnila v vesti o smrti Venutija. Med žalujočimi rodbinami je bila navedena tudi rodbina Bole mesto Ferolija, kar bodi s tem popravljeno.

»Nemški rojaki na bojiščih!« Pod tem naslovom priobčuje predsednik nemškega »Sulferajna«, državni poslanec in načelnik nemškega »Nationalverbanda« dr. Gross, naslednji klic, namenjen vojaštvu nemške narodnosti na bojiščih: »Nas zaostale je zadelo gotovo ne hvalježno nalogo, da varujemo in upravljamo nemško narodno imetje v domovini za časa vaše odsotnosti. Dohodki so se sedaj zaradi splošnega po-

manjkanja denarja, zaradi sedaj bolj vojni preskrbi posvečene dobrotelosti tako znižali v vaši odsotnosti, da smo morali ustaviti velik del podpor šolam in otroškim vrtcem. Kar se še vzdržuje, je naravnost neizogibno potrebno! Vskakoj vas ve, da nas celo sijajni vojni uspeh ne odvzame skrbi za vzdrževanje nemških jezikovnih tal, iz velikih vzrokov, ki govorijo ravno za vojniško požrtvovalnost nemških bojevnikov. Če hočete, da se ohrani nemška dedščina v vaši odsotnosti, nabirajte med svojimi nemškimi vojnimi tovariši in pošiljajte nam darove. Nemški narod in vaša nemška domovina vam bosta hvaležna! — Če velja to za Nemce, za nemški narod, za nemški »Sulferajn«, kaj naj rečemo potem šele mi Slovenci glede naše Družbe sv. Cirila in Metoda, glede neobhodne potrebe obrambe našega narodnega imetja, naše slovenske dedščine, ki je pač malo bolj ogrožena, kot pa nemška!«

Prevzemanje zasebnih poštinih zavrtkov za novo ustanovljena etapna poštna urada 266 in 341 ni dovoljeno.

Občni zbor Zavoda sv. Nikolaja za l. 1913, 1914, 1915, je bil 23. svečana t. l. V otvoritvenem govoru je pozdravila predsednica, g. Ponikvarjeva navzočih zborovalke, zlasti pa gospo Skrinjarjevo, ustanoviteljico zavoda, ki se je kljub svoji mučni boleznii pripeljala, da vidi, svetuje in pomaga deci svojega truda, vsebinske pozitivne misli. Zborovalke je pisмено pozdravila dosedanja ne-utrudljiva tajnica, gospa Gromova. Iz talniškega poročila gđ. Hartmanove je razvidna vsa tragika slovenskega dobrodelnega društva, ki je navezavo na prosto-ovoljne darove. Redne podpore so začele usihati druga za drugo in vodstvo je zrloriskipolno v bodočnost. Kljub skrbem radi neugodnega gnetnega stanja se je vendar zavod udeleževal različnih patrijotičnih akcij. Odzval se je domoljubnemu vabilu Rdečega križa in pod zavodovim nadzorstvom se je naredilo okoli 150 volnenih predmetov za naše vojake. Na veliki patrijotični prireditvi »za naše vojake«, 2. dec. 1914, je bil zastopan tudi naš zavod. Zavodove gojenke so zbirale denar in napravile več tisoč cigaret, ki so se razdale vojakom po bolnicah. Naš zavod je bil zastopan tudi v deputaciji narodnih društev, ki je izrazila namestniku vdanost tržaškega Slovanstva Nj. Veličanstvu. Ko je odšel iz Trsta ces. namestnik princ Hohenlohe, ki je bil zavodu vedno naklonjen, smo mu poslali zahvalno pismo, na kar smo prejeli od njegove Jasnosti lep odgovor, da bo zavodu kot človekoljubni napravi vedno naklonjen. Odbor izreka zahvalo g. dr. Perničiču kot brezplačnemu zavodovemu zdravniku in pa listu »Edinosti« za brezplačno objavljanje društvenih člankov in obvestil. V odborovih sejah se je razmotiralo vedno, kako rešiti zavod propada in mu zagotoviti vsaj skromen obstoj. Zavodovi stroški so se omejili do skrajnosti, tako, da je tvorila glavni izdatek le stanarina. V l. 1914, smo odposlali nad 1000 okrožnic, toda oblasti, društva in posamezniki so skrčili ali ustavili običajne podpore. Zavoda se je sicer spomnila neka dobrotnica v svoji oporoki, toda dotično vsoto dobimo šele po 6 letih. Preden je odšla večina odbornic vsled vojnih dogodkov iz Trsta, so sklenile, da si najame zavod manjše stanovanje. Po izbruhu vojne z Italijo se je položaj le še poslabšal, stanarina in mesečna plača voditeljice in namestnice se nista mogli več plačevati, za selitev ni bilo potrebnega denarja, redni stroški so rasti z vsakim dnem. Izdatne pomoči ni bilo, dosegli smo le toliko, da je zavod živoratnil in se kriza zavlačevala, vedno upajoč na skorajšnje izboljšanje razmer. Danes pa stojimo skoraj pred bridko odločitvijo, ali naj bremo dalje v dolgove, ali naj zaključimo delovanje našega zavetišča. Dejstvo pa, da vrši že 18 let neprestano delo usmiljenja in da je sprejel v svoje zavetje že nad 20.000 deklet, obvarujoč jih premnokrat telesnega in duševnega propada, naravnost sijajno izpričuje važnost in potrebo njegovega obstoja. **Blagajniško poročilo** izkazuje v letu 1913. stroškov K 3763'61 in dohodkov K 3580'82, torej K 182'79 primanjkljaja; v letu 1914. stroškov K 3604'37 in dohodkov 2652'82, torej 351'55 primanjkljaja ne všteti neplačane stanarine 604 K; v l. 1915. stroškov K 1314'61 in samo 874 K dohodkov, torej K 440'61 primanjkljaja, zopet ne všteti neplačane toletne stanarine 1395 K; tako, da znaša skupni dolg koncem l. 1915. K 2439'61. O blagajniškem poročilu se je razvila živahna debata. Glavni izdatki za stanovanje se bo zmanjšal z znižanjem stanarine. Voditeljica in namestnica sta izjavili, da se zadovoljita s poznejšim naknadnim izplačevanjem mesečne plače. Ga. Skrinjarjeva je velikodušno izročila zavodu imenik upnic, ki naj bi jih zavod po možnosti terjal. Znesek naj ostane kot nedotakljiv fond, obresti pa naj služijo v pokritje rednih stroškov. V pokritje teh stroškov pa zavod razdeli tudi nabiralne pole med članice. — **Poročilo notranje voditeljice** izkazuje, da je prišlo v zavod 1913. l. 1337 deklet, 1914. l. 1033 deklet, 1915. l. pa samo 475, čemur je vzrok pač izseljevanje in obuboževanje družin vsled vojne. Voditeljica poroča dalje o brezvestnem delovanju zasebnih posredovalnic, kar se bo v prihodnje naznanjalo oblastim. Sprejme se njen predlog, da se zahteva odškodnina od takih gospodin, ki pošiljajo obolele služkinje v zavod, da jim tako ni treba plačevati stroškov v bolnišnici. Na razpravi je bil tudi predlog gospe Skrinjarjeve glede ustanovitve posredovalnice za uradnice in pa predlog g. Bufona glede sklada za dote zavodovim gojenkam. Oba ločitev podrobnosti pa se je prepustila od-

boru. Končno se je priglasi k besedi tudi g. učitelj Širok, ki je dal v svojem govoru zavodu nekaj prav dobrih nasvetov. — **V novi odbor** so bile izvoljene in določene: Karla Ponikvarjeva, predsednica; Maša Gromova, namestnica; Pavla Hočevarjeva, tajnica; Mara Pfeiferjeva, namestnica; Malica Hartmanova, blagajničarka; Franja Stupnikarjeva, namestnica; Marjeta Žitnikova, voditeljica; Lucija Seretova, namestnica; Franja Ferjancičeva in Franja Erzenova, računski pregledovalki; ostale odbornice: Zinka Rybačeva, Nežika Reslova, Karla Celharjeva, Milka Širokova, Marija Kopačeva, Malvina Plaperjeva, Josipina Lozejeva. — P. H.

Pisarna za vojno pomoč nam piše: Po najnovejšem dovoljenju smejo pripadniki vojske v in izven službe nositi na čepah odznake iz bronce po načrtu profesorja Marschalla, ki predstavljajo cesarja in nadvojvodo Friderika, obrobljena od lovoru. V znak skupnosti z našo hrabro vojsko nosi te znake tudi civilno prebivalstvo in jih je dobivati v splošni trgovini brez posredovanja vojne oskrbe. Sedaj pa se je pisarna za vojno pomoč dogovorila s profesorjem Marschallom, da se bo ta vojni odznak dobival po ceni 1 K tudi pri poslovalnicah vojne oskrbe in pojde dobiček tej na korist. Naročbe je pošiljati tehnični obratni centrali, Hoher Markt št. 5 na Dunaju.

Svoji k svojim! Prejeli smo: V zahvali po g. Mihaelu Čoku, posestniku v Lonjerju, je po pomoti izostalo ime g. Stibila, lastnika »Novega pogrebnega podjetja«, ki je vzorno priredilo pogreb. Izpolnjujemo torej zahvalo, ker je rečeno podjetje res vsega priznanja vredno.

Za javno prireditve učencev Ciril-Metodovih šol v Trstu, katero priredi ženska podružnica CMD v nedeljo, 5. marca 1916 v veliki dvorani Narodnega doma, so vstopnice od danes naprej v predprodaji pri vratarici Nar. doma ge. Biček-Razbornik. Cene: lože po 5 K, sedeži v dvorani z vstopnico vred K 120 in K 1, na galeriji 80 vin., vstopnina v prtišče 50 vin., na galeriji 30 vin., otroci 20 vin. — Vse ono p. n. občinstvo, ki je prejelo vstopnice na dom prosimo, da iste obdrže in dotični znesek nakažejo po priloženi pčložnici. Kdor že ima vstopnico, tega stane sedež v dvorani le 70, ozir. 50 vin. Z ozirom na dobrodelni namen prireditve, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Svetoivanska podružnica CMD priredi v soboto, 4. marca, ob 8 zvečer svoj družinski večer v prostorih »Gospodarskega društva« pri cerkvi. Spored je raznovrsten in zanimiv. Glasbene točke bo spremljala in vodila iz posebne prijaznosti odlična goriška begunka. Med sporedom bodo gospodične nudile gostom čaj, belo in črno kavo itd. **Vsako odurjanje in izsiljevanje je popolnoma izključeno.** — Opozorjamo še enkrat naše rodoljube, da darove pošljejo ge. Ivanki Gradišarjevi, Vrdele 541.

Vojno - pomožni urad političnega društva »Edinost« posluje vsak dan izvzemši nedelje in praznike od 5. do 7. zvečer v odvetniški pisarni dr. Rybafa in dr. Abramca, ulica Campanile št. 11, l. nadstropje.

Zora Drašček
Andrej Čok
mestni učitelj
danes poročena.
Trst, 28. febr. 1916.
Optine Trst (sedaj Kruševac)

ČESKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI
se računajo po 4 stot. besedo.
Mesto tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Begunca, ki ima veselje do kmetijske, z malo družino sprejme v brezplačno stanovanje Janko Rudolf, nadučitelj v št. Vidu pri Vipavi in sicer takoj. 101

Rad bi se seznanil z temperamentnim, c. 20 let starim tržaškim dekletom. Poudrbe s sliko pod Samo enkrat se živi na Ins. oddelku Edinosti. — Tajnost zadržana. 102

Umolvalnik, ogledala, miza, petrolejna svetilka in druge predmete se prodaja. Via Rapic o 8, l. nad., desno (Acquedotto). 103

IGNAZIO POTOCNIG TRST
ulica Riborgo št. 28, vogal ul. Beccherie
Velika izbora moških in deških oblek Črni in modri paletots. Ranglan, Uster v sivih in rujavih barvah. Suknje s kožuhovaline. Velika izbora moških pletenic (maj). Rumene in modre obleke za delavce.
Izbora blaga za moške obleke. Sprejemajo se naročila po meri

Veliko skladišče klobukov
dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih robce, moških nogovic itd.
K. Cvenkel Trst Corso 28
Cene zmerne. — Postrežba točna.
Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

Išče se deklico ali žensko za otroke, če mo. e. e. da zna kuhati. Ulica Scorzera št. 12, skla. dišče. 104

Ivan Kržišmančič ulica Caserma 8 prodaja vermouht K 2-1, mar-sala K 2-80, cipro K 2-80, crema marsala K 2-80, Amaro Istria K 2-80, pelikovec K 2-80, tropinovec navaden K 2-80, tropinovec fini K 4, slivovic K 3-60, brinovec K 3-60, konjak K 3-60 liter, refošk v steklenih K 2, moškat v steklenih 1-80. 12

Soba meblirana z dvema posteljnima, na željo tudi hrana, odda se družini ali dvema mladeničema. Commerciale 9, mezanin. 300

Lepo kranjske šunko razpošilja dokler je zaloga Fr. CERAR, Stob pošta Domžale pri Ljubljani. 78

Zlatarnica MICHELE NORSKA, Trst, Corso št. 37. Kupuje, prodaja ter izmenjuje zlato, srebro, platin in briljante po najvišjih cenah. 68

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijevе podpetnike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir, koprni svinčniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robci, mrežice za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnice, zaponke, »Patent Knöpfe«, in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19. 62

Fotograf Anton Jerič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 246

Kupujem žaklje vsake vrste. Jakob Margon ul. Solitario št. 21 (pri mestni bolnišnici). 23

Umetni zobje
z in brez celustji, zlate krone in obročki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 jutraj do 6 zvečer.

Fotografski atelje DAGUERRE
Trst - Corso št. 39 - Trst
10 dopisnic v platinu, zgotovljene v 48 urah od K 3 naprej, z vsakim vremenom. Za vojake nizke cene.
:: Tudi električna razsvetljava. ::

JOSIP STRUCKEL
Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina
Nov prihod volnenega blaga za moške, in ženske, zefir, batist in perlija svila za jopice. — Svilena in okraški zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Veznine in drobnarije, preproge za esee, trlji po izjemno nizkih cenah.

Ivan Krže
Trst, Piazza S. Giovanni 1
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in plestenia, akafrov, vret, sebov in krad, sedčkov, lopat, rešet, sit in beakovskih košev, jersbav in metel ter mnoge drugih v to stroko spadajočih predmetov.
Priporočila svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste budi od porcelana, zemlje emala, kosarja ali cinka, nadalje pamamtarje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kraglje, sesalje in stekleno posodo za vino.

Emilia Ceregato
Trst Campo S. Giacomo 2
Priporočila cenjen. občinstvu svojo trgovino pisarniških in šolskih potrebščin
Prodaja razglednic in igrač vseh vrst. Prodajajo se tudi v sloj. jeziku.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.
UMETNI ZOBJE.